

HUSITSKÉ VÁLKY 1419-1436

I. Rozdělení země

a) husitské směry

společný program – tzv. 4 pražské artikuly (1420) – přijímání podobojí, tj. kalich i pro laiky; potírání smrtelných hříchů; svoboda kázání Božího slova; kněží bez světské moci
časté vzájemné boje, spolupráce jen proti vnějšímu nepříteli (křížové výpravy)

radikálové – chtěli prosadit husitský program jako závazný pro všechny, velký vliv chiliasmu – Tábor, východočeský svaz (orebité, sirotci)

umírnění – stačila jim autonomie v rámci katolické církve, především osoby spjaté s počátky hnutí - univerzitní mistři (pod jejich vlivem i Staré Město), šlechta

b) katolíci

bez výrazného vlivu husitství zůstalo Slezsko, Lužice i moravská města, v Čechách zůstala katolická Plzeň, České Budějovice, mezi šlechtou byli hlavními představiteli katolíků Rožmberkové

II. Hlavní mezníky

a) 1419-1424

1419 poutě na hory (Oreb, Tábor) v očekávání konce světa

1. pražská defenestrace, vedená Janem Želivským; počátek ozbrojeného boje

1420 1. křížová výprava - bitva na Vítkově; Zikmund se po porážce nechává korunovat a odchází z Čech

1421 Čáslavský sněm - vyhlášeno neuznání Zikmunda, ustavena zemská vláda šlechticů a měšťanů (brzy se pro spory rozpadá)

1422 2. křížová výprava - Zikmund se neúspěšně snaží uhájit Kutnou Horu; bitva u Německého Brodu

1423 kvůli sporům s kněžími odchází Jan Žižka z Tábora k orebitům; zostření bojů mezi radikály a umírněnými

1424 Jan Žižka umírá

b) 1424-1431

opakovaně vyhlášovány křížové výpravy, odrazeny spojeným vojskem husitů pod vedením tábořského Prokopa Holého

1426 bitva u Ústí nad Labem

1427 bitva u Tachova

1431 útěk křížáků u Domažlic

c) 1431-1436(7)

po neúspěších křížových výprav má situaci vyřešit jednání mezi husity a koncilem v Basileji; narůstají spory mezi radikály (je nutné bojovat až do úplného prosazení závaznosti 4 artikulů pro všechny) a umírněnými (je třeba využít ochoty koncilu, získat autonomii a ukončit ničující války)

1434 bitva u Lipan - radikálové (táboři a sirotci) poraženi spojeným vojskem umírněných a katolíků

1436 v Jihlavě vyhlášena tzv. basilejská kompaktáta - povolen kalich pro Čechy a Moravu; poté, co je Zikmund uznal, byl opět přijat za českého krále

1437 poraženi poslední radikálové - Jan Roháč z Dubé